

Årsredovisning 2011

Försvarsexportmyndigheten

Export och internationellt
samarbete för framtidens försvar

Innehållsförteckning

Del 1

1.	Generaldirektörens inledning	3
2.	Viktiga händelser under året	4
3.	Om Försvarexportmyndigheten	5
4.	Samlad översikt	5
4.1	Ekonomiskt utfall	5
4.2	Redovisning mot anslag	6
5.	Resultatredovisning för exportverksamheten (anslagsfinansierad)	6
5.1	Inledning och bedömningar	6
5.2	Försvarsnytta	7
5.3	Analysverksamhet	7
5.4	Exportavtal	8
5.5	Exportfrämjande åtgärder	9
5.6	Prestationer och dess indikatorer	10
6.	Resultatredovisning för försäljningsverksamheten (uppdragsfinansierad)	10
6.1	Försäljningsverksamhet	10
7.	Redovisning enligt regleringsbrev för 2011	11
7.1	Tjänsteexport	11
7.2	Små och medelstora företag (SME)	11
7.3	Överföring av avtal	11
8.	Organisationsstyrning	11
8.1	Transparens och antikorruption	11
8.2	Effektiv och god hushållning	12
8.3	Organisationsutveckling	12
8.4	Säkerhetsskydd	13
8.5	Dokumenthantering	13
8.6	Personalredovisning	13

Bilaga

Del 2

9.	Finansiell redovisning	19
9.1	Resultaträkning	19
9.2	Balansräkning	20
9.3	Redovisning mot anslag	22
9.4	Tilläggsupplysningar och noter	22
9.5	Väsentliga uppgifter	28
10.	Samlad översikt	29
10.1	Ekonomiskt utfall	29

Försvarexportmyndigheten får i sin årsredovisning frånga de regler i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring som medför att sekretessbelagda uppgifter kan utläsas i rapporten. Delar av myndighetens affärsverksamhet och affärsförhållanden omfattas av sekretess.

I årsredovisningens första del återfinns resultatredovisningen av den uppdragsfinansierade verksamheten och de delar av den anslagsfinansierade verksamheten som inte omfattas av sekretess. Den sekretessbelagda andra delen av årsredovisningen innehåller myndighetens fullständiga finansiella redovisning för 2011, inklusive sekretessbelagd information om mellanstatliga exportavtal.

1. Generaldirektörens inledning

Export och internationellt samarbete för framtidens försvar

Export står alltmer på den europeiska och internationella försvarsagendan. Det är en allmän insikt att export är en förutsättning för att behålla och utveckla en kompetent och konkurrenskraftig försvarsindustri. En industri som är till nytta för försvaret i dag och i framtiden. I stort sett inget lands försvarsmakt kan bära en konkurrenskraftig industri ensam. Kommissionen, liksom Europeiska försvarsbyrån (EDA), driver på mot en mer fungerande försvarsindustriell marknad inom EU. Exporten till den globala marknaden ökar och det transatlantiska samarbetet är fortsatt centralt.

Svenska företags höga teknologinivå, kostnadseffektivitet och innovationskraft innebär att inte minst vår industri har stor nytta av en så väl fungerande marknad som möjligt utanför Sverige. Som ett relativt litet land har vi behövt lösa utmaningar i materielutveckling kostnadseffektivt. Detta är en central konkurrens fördel i den rådande ekonomiska situationen.

Små och medelstora företag – så kallade SME – är en resurs att värna om för att behålla en innovativ och framtidsinriktad industriell och teknologisk förmåga. SME behöver stödjas när det gäller exportförutsättningar eftersom alla handelshinder är högre för en SME än för ett större företag. Stöd med kunskap om marknaden är en viktig del, hjälp att synas en annan – ”to know and to be known”, kan utmaningen sammanfattas.

Export av större materielsystem innebär i dag ett samarbete mellan länder snarare än en ren försäljning. Det kanske främsta svenska exemplet, relationen med de länder som valt Gripen, innebär att alla parter uppnår ekonomiska fördelar, erfarenheter kan delas och nya förmågor samutvecklas.

Vetskapen om dessa faktorer låg bakom bildandet av FXM och styr vår verksamhet. Det finns ett tydligt intresse från andra länder för FXM och hur vi bedriver exportstöd med försvarsresurser. Att verka inom export och internationellt samarbete utvecklas nu till en egen profession, från att ha varit en andrahandsuppgift utspridd på flera försvarsmyndigheter. Internationell kompetens samt affärs- och materielkompetens utgör kärnan i den nya professionen.

Etisk, förtroendeingivande och framtidsinriktad har varit myndighetens ledord sedan starten. Genom ett omfattande organisationsutvecklingsarbete som startade i höstas etableras orden alltmer. Efter ett års verksamhet har det funnits tillräcklig erfarenhet för att göra en översyn av de initiala processerna - vad blev rätt redan från starten och vad behöver justeras? Visionen – export och internationellt samarbete för framtidens försvar - och strategiska mål för verksamheten utvecklas och styrningen förstärks. Informa-

tionsgivning och transparens förbättras. Krav på att företag ska bedriva antikorrupsionsarbete för att kunna erhålla stöd från FXM har etablerats.

Detta arbete ska göra FXM till en mognare och tydligare organisation som lever upp till regeringens förväntningar, som är till nytta för försvaret och företag på en gång, som samarbetar väl med andra myndigheter och organisationer, och som är en attraktiv arbetsplats för alla medarbetare.

Redan under det gångna första halvåret uppnåddes många viktiga resultat av engagerade medarbetare; bland annat förhandlades ett nytt Gripenavtal med Ungern fram. Avtalet innebär att landet behåller Gripen minst 15 år till. Vi utvecklade vår ubåtsrelaterade verksamhet, liksom arbetet med landsystem. Försäljningen av övertalig materiel effektiviserades, analysförmågan etablerades, policyverksamheten påbörjades och samarbetet med branschorganisationerna SOFF och SME-D grundlades och tog fart. År 2011 var intensivt. År 2012 blir säkert intensivare, till ännu mer nytta för det svenska försvaret.

Ulf Hammarström

2. Viktiga händelser under året

- » Samverkansavtal mellan FXM och Exportrådet för att främja försvars- och säkerhetspolitiskt viktig export.
- » FXM lämnar svar på förfrågan om Gripen-upphandling till Tjeckien.

- » Samordningsöverenskommelse mellan FXM och Försvarmakten i syfte att tydliggöra myndigheternas ansvarsområden.
- » FXM lämnar svar på förfrågan om Gripen-upphandling till Bulgarien.
- » Försäljning av 147 pansarbandvagnar till Finland klar; kontrakt signeras.

- » FXM ingår avtal med Exportkreditnämnden (EKN) om tillhandahållande av landrapporter.
- » Överföring av Gripen-kontrakt från Försvarets materielverk (FMV) till FXM.

- » Industridag tillsammans med Säkerhets- och försvars företagen SOFF och SOFF:s brittiska motsvarighet ADS med tema Storbritannien.
- » FXM deltar med delegation på försvarsmässan LAAD i Brasilien

- » Försäljningen av Försvarmaktens Camp Victoria i Kosovo avslutad.
- » Försäljning av 64 st bandvagnar, övriga fordon och mängdmateriel avslutad.

- » Gripen blir operativ i Thailand. FXM deltar i ceremonin.

- » FXM deltar tillsammans med flygvapnet och Saab i Sion Air Show i Schweiz.
- » Svensk delegation ledd av FXM på plats på försvarsmässan MSPO i Polen.
- » FXM ställer ut i Sverigemontern på försvarsmässan DSEi i London.
- » FXM lämnar in offert på 8 alternativt 12 Gripen-plan till Kroatien.
- » Nato-dagar i Tjeckien den 24-25 september. FXM på plats och föreläser.

- » Krigsarkivet genomför arkivinspektion på FXM.
- » FXM på försvarsmässan AUSA i USA för att stödja svenska företag.

- » FXM på Försvårshögskolans arbetsmarknadsdag den 9 november.
- » Schweiz väljer Gripen. FXM tillsammans med övriga försvars myndigheter har givit stöd till Saab..

- » FXM på plats i Singapore den 2 december för att fira att landets första Archer-klass ubåt blir operativ i försvaret.
- » Utförsäljning av Försvarmaktens övertaliga 79 bandvagnar och 500 andra fordon och släp avslutad den 15 december.

3. Om Försvarsexportmyndigheten

3.1 FXM instruktion (utdrag)

Försvarsexportmyndigheten (FXM) ska bedriva sin verksamhet så att den bidrar till försvarets långsiktiga materieförsörjning eller i övrigt är till fördel för svensk försvars- och säkerhetspolitik. Verksamheten ska bedrivas i nära samverkan med Inspektionen för Strategiska produkter (ISP) och inom ramen för gällande riktlinjer för svensk krigsmaterielexport.

Försvarsexportmyndigheten ska ansvara för försäljning och upplåtelse av sådan materiel hos myndigheter inom försvarssektorn som inte längre behövs för statens verksamhet eller blivit obrukbar. Myndigheten företräder staten vid förhandlingar och ingående av internationella överenskommelser.

Försvarsexportmyndigheten får bedriva tjänsteexport som är direkt kopplad till myndighetens verksamhetsområde och som ligger inom ramen för det uppdrag som anges.

Försvarsexportmyndigheten ska bistå Regeringskansliet med underlag för internationella förhandlingar.

Resultat i korthet

Resultat	2011	2010 (5 mån)
Anslagsförbrukning	67 712	23 953
Anslagssparande	12 288	14 047
Disponibelt anslagssparande från föregående år	1 140	0
Debiterat Försvarsmakten	10 000	1 600
Årsarbetskrafter genomsnitt, antal	38	30
Sjukfrånvaro, procent	2,3%	ej helår
Räntekontokredit per 31 dec	3 000 000	ej tillämpligt
Anslagsskredit	2 400	1 140
Låneram Riksgäldskontoret		
Beviljad	20 000	20 000
varav utnyttjad	4 924	4 168
Kontokrediter Riksgäldskontoret		
Beviljad	ej tillämpligt	4 200
varav utnyttjad	ej tillämpligt	0

Försvarsexportmyndigheten ska varje år redovisa en inriktning för myndighetens arbete på kort och på lång sikt samt myndighetens övergripande prioriteringar för försvarsexportverksamheten.

4. Samlad översikt

4.1 Ekonomiskt utfall

Försvarsexportmyndighetens anslag för verksamhetsåret 2011 uppgick till 80 miljoner kronor. Utfallet för den anslagsfinansierade verksamheten är en förbrukning på 67,7 miljoner kronor att jämföra med en av myndigheten prognostiserad förbrukning av 68 miljoner kronor. De främsta orsakerna till anslagsunderskridandet är att verksamheten och organisationen är under uppbyggnad. Samtliga kompetensområden är heller inte bemannade ännu.

Verksamheten har successivt intensifierats och hade vid 2011 års slut nått en helt annan nivå än i början av året, till exempel genomfördes en större avtalsomförhandling med Ungern i november och december 2011.

Inom uppdraget att sälja övertalig materiel åt Försvarsmakten (FM) har FM 2011 debiterats 10 miljoner kronor av FXM för utförandet av

uppdraget. Under året har intäkter för uppdraget förts över till FM till ett värde av 49 718 749 kronor.

Myndigheten har även under 2011 haft kostnader för utveckling av säkerhet, iordningställande av kontorslokaler samt, sedan sommaren 2011, ett organisationsutvecklingsarbete.

Under 2011 har lån upptagits för anläggningstillgångar till ett belopp av 2,1 miljoner kronor. Lån för anläggningstillgångar uppgår för myndigheten per den 31 december 2011 till 4,9 miljoner kronor att jämföra med låneramen på 20 miljoner kronor.

Försvarexportmyndigheten får disponera 1 140 tkr av det ingående överföringsbeloppet, d.v.s. 3 procent av föregående års tilldelning 38 000 tkr enligt regleringsbrevet. Anslaget är räntebärande.

4.2 Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Ing.över- förings- belopp	Årets till- delning enl. regl. brev	Indrag- ning	Totalt disponi- belt belopp	Utgifter	Utgående över- förings- belopp
Uo 6 1:12 Ramanslag Försvarexportmyndigheten ap.1 Försvarexport- myndigheten - del till Försvars- exportmyndigheten	14 047	80 000	-12 907	81 140	-67 712	13 428
Summa	14 047	80 000	-12 907	81 140	-67 712	13 428

5. Resultatredovisning för exportverksamheten (anslagsfinansierad)

5.1 Inledning och bedömningar

I allt väsentligt är den försvarexportfrämjande verksamheten efterfrågestyrd. Den utgår från företags behov, vilka värderas mot försvarsnytta. Staten får dock en ledande roll i de fall där endast ett mellanstatligt kontrakt kan vara aktuellt.

Den analysförmåga som byggs upp inom myndigheten inriktar i ökande omfattning verksamheten till områden och aktiviteter som tydligt bidrar till försvarsnytta. Formerna för dialogen med försvarsmyndigheterna och försvarsindustrin samt branschorganisationer har under året konsoliderats. Metodik och bedömningsgrunder i myndighetens analysarbete av exportmöjligheter har utvecklats, bland annat genom att marknads- och konkurrentanalyser gjorts för att bedöma förutsätt-

ningarna för försvarsmyndigheternas engagemang i vissa internationella upphandlingar.

Myndigheten har även inlett arbete med att kunna analysera och ge bedömningar av den över tiden absolut största exportmarknadens – Europa – utveckling utifrån ett exportperspektiv.

Detta gäller särskilt de regelverk och praxis som utvecklas inom EU liksom för övrigt USA:s exportkontroll. Myndigheten kommer därigenom att kunna ge stöd till regeringen i frågor kring effektiva åtgärder för att förbättra exportförutsättningar och konkurrens på lika villkor.

Under 2011 har FXM blivit mer etablerad, vilket lett till en ökad efterfrågan från små och medelstora företag (SME), liksom från de större företagen. Processer och rutiner för stöd till företag, samarbete med övriga myndigheter och relationer med andra länder har utvecklats under året.

Myndighetens inriktnings- och prioriteringsarbete har gett en överblickbar sammanställning över de mest prioriterade områdena för exportstödsverksamheten. Detta arbete sker i samråd med bl.a. ISP. Bedömningsgrunderna som redovisas för denna analys har bidragit till transparens i denna process. Inrättandet av FXM har sammanfattningsvis inneburit en ändamålsenlig exportstödsverksamhet för staten och en tydlig ingångsport för industrin.

5.2 Försvarsnytta

Inledning

Generellt relateras försvarsnytta i samband med export oftast till ekonomiska termer, såsom återtag på gjorda investeringar eller kostnadsdelning. Den försvarsexportfrämjande verksamheten bidrar dock till försvarsnytta i ett vidare perspektiv. Sett genom åren har export av försvarsmateriel bidragit till försvarsnytta genom att ge den svenska försvarsmakten förmågor, erfarenheter och kunskaper samt att skapa operativa effekter.

Exporten har bidragit till att skapa interoperabilitet genom ett samspel mellan det svenska försvarets internationalisering och exportaktiv-

iteter. En framgångsrik export av svensk försvarsmateriel har också lett till en stärkt syn på Sverige som samarbetspartner och har bidragit till att skapa betydelsefulla internationella relationer. Betydelsen av mer gemensamma än nationella specifikationer blir tydlig.

Exempel

På flygsidan kan nämnas att lufttankningsförmågan till Gripen utvecklades på begäran av exportkunder. Lufttankning utgör nu en viktig operativ förmåga vid svenskt deltagande i internationella insatser, till exempel i Libyeninsatsen.

Övningsutbyte med andra Gripen-länder skapar möjlighet till att utbyta erfarenheter. I samband med utbildning av personal från köparländer har möjligheter skapats för att lära ut svensk flygutbildnings- och uppföljningskultur, samt svenskt synsätt kring personal och flygsäkerhetsarbete. Sverige har fått ta del av exportkundernas taktikutveckling och erfarenheter från insatser vilket i sin tur har stärkt svensk förmåga.

På marinsidan har export inom ubåtsområdet bland annat bidragit till fördjupad kunskap inom systemsäkerhetsområdet hos såväl industri som myndigheter. Vidare har exporten medfört ökat internationellt samarbete och utbyte av operativa erfarenheter till nytta för den svenska marinen.

På marksidan har systemlikhet med viktiga samarbetsländer varit betydelsefullt, till exempel för att kunna låna materiel vid brådskande operativa behov. Även erfarenheter från andra länders bruk av svensk materiel, t.ex. stridsfordon 90, har kunnat användas för metod- och organisationsutveckling inom Försvarsmakten.

Att Storbritannien och USA använder radarsystemen Giraffe och Arthur har bidragit till Sveriges militära och försvarspolitiska utbyte och dialog med dessa länder.

5.3 Analysverksamhet

För att så effektivt som möjligt kunna stödja företags export har myndigheten i dialog med företag och branschorganisationer identifierat behov av exportstöd. En sammanfattande

prioritering har därefter gjorts av exportmöjligheter baserat på deras bidrag till försvarets långsiktiga materielförsörjning eller övriga fördelar för svensk försvars- och säkerhetspolitik. Myndighetens bedömningsgrunder för prioritering och inriktning av exportverksamheten har under året vidareutvecklats. Analysverksamheten har även gett stöd till den verksamhet som syftar till mellanstatliga kontrakt.

Resultatindikatorer		
Prestation	Antal	Aktivitet
Svar på anmodan från Regeringskansliet	35	Underlag inom försvarsexportområdet
Konkurrent- /Marknadsanalyser	7	Underlag för strategier och kampanjer

I inriktnings- och prioriteringsarbetet har företagets behov av exportfrämjande indelats i sex systemområden: flygsystem och flygteknologi; ubåtar och undervattensteknologi; ledningssystem; verkanssystem; fartygssystem och fartygsteknologi; stridsfordon och stridsfordonsteknologi.

FXM har under året bistått Regeringskansliet och andra myndigheter med underlag rörande svensk försvarsexport och materielsamarbeten. Underlag har bl.a. tagits fram inför statsråds och överbefälhavarens resor och besök. Myndigheten har vidare tagit fram konkurrent- och marknadsanalyser för vissa av de prioriterade marknaderna.

Som stöd för FXM:s omvärldsbevakning och analysverksamhet har myndigheten upphandlat ett databasverktyg. Analysverksamheten har vidare använt sig av den kompetens som finns inom staten och beställt underlag från Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI),

Försvarets materielverk, Exportkreditnämnden och Sveriges exportråd.

5.4 Exportavtal

Implementeringen av avtalsförvaltningen har inneburit ett omfattande arbete på myndigheten. Förutom övertagandet av ekonomi och åtagande från FMV har en av de viktigaste aktiviteterna varit att etablera bra kontakt med kunderna. För Tjeckien innebar detta en ny-etablering av de strategiska styrgruppsmötena (Joint Steering Committee – JSC).

I Thailand har leverans av de första sex Gripen-flygplanen genomförts och förhandling av supportavtal för 2013 har inletts. Med Ungern har två JSC-möten genomförts och omförhandling av avtalet initierades. Omförhandlingen genomfördes sedan under oktober till december och resultatet innebär att Ungern fortsätter att operera Gripen-systemet med full support från svenska myndigheter tom 2026. Ungern avtalade också om ett 15-årigt utbildningspaket i Försvarmaktens regi omfattande flygutbildning för piloter, utbildning för tekniker och specialister, övning i FLSC (Flygvapnets Luftstridssimuleringscentrum) samt på FMV provplats i Vidsel.

Dessa mellanstatliga avtal som omfattar både leverans, driftstöd och utbildning och medför flera fördelar för såväl svenska Försvarmakten som för kunderna i form av delade kostnader samt merutnyttjande av underhålls- och utbildningsresurser i Sverige.

Därutöver har FXM regeringens bemyndiganden att delta i upphandlingsprocesser av stridsflyg i ytterligare fem länder: Tjeckien, Bulgarien, Kroatien, Thailand och Schweiz.

Försvarmakten förevisar utrustning på uppdrag av FXM, efter förfrågan från industrin. Foto: Saab

Myndigheten genomför även förhandlingar inom ubåtsområdet.

5.5 Exportfrämjande åtgärder

Inledning

FXM får ansökningar från industrin avseende olika former av exportstödsaktiviteter. Myndigheten har sedan att bedöma om en eventuell export bidrar till försvarets långsiktiga materielförsörjning eller i övrigt är till fördel för svensk försvars- och säkerhetspolitik. Exportstödsaktiviteterna kan bestå av deltagande vid seminarier och möten, utlåning av utrustning och anläggningar eller genomförande av utbildningar och demonstrationer. I dialog med berörda försvarsmyndigheter utreds om och hur den önskade aktiviteten kan genomföras. FXM ger därefter uppdrag till berörda försvarsmyndigheter.

I några fall har exportstöd nekats, antingen på grund av att framfört behov inte haft direkt koppling till exportmöjligheter utan snarare produktutveckling, eller därför att Försvarsmakten av operativa skäl inte kunde prioritera uppgiften.

Större exportprojekt

Inom det marina området har FXM framfört allt fokuserat på exportfrämjande av materiel-system och teknologier inom undervattensområdet. Under året har aktiviteter för att främja försvarsexport inom det marina området i första hand skett relaterat till etablerade samarbetsländer som Singapore och Australien.

För exportfrämjandet av flyg- och ledningssystem har tyngdpunkten legat på JAS 39 Gripen och det flygburna spaningsradarsystemet Erieye. FXM har, förutom kontraktarbetet med Thailand, Ungern och Tjeckien, genomfört främjandeverksamhet gällande flygsystem i Sydamerika, Asien och Europa. I den aktuella schweiziska upphandlingen där JAS 39 Gripen blivit utvald har FXM aktivt stöttat Saab. FXM har även för statens räkning lämnat erbjudanden om köp av JAS 39 Gripen till Tjeckien, Bulgarien och Kroatien.

Övriga främjandeaktiviteter

FXM deltog aktivt i försvarsmässan Defence and Security Equipment International (DSEI

2011) i London. Myndigheten arrangerade tillsammans med Säkerhets- och försvarsföretagen (SOFF) en Sverigemonter där stora och små svenska företag kunde möta kunder och visa produkter. FXM koordinerade försvarsmyndigheternas aktiviteter under mässan och genomförde efteråt ett seminarium för att fånga upp erfarenheter av detta. FXM har nu en dokumenterad process för genomförande av denna typ av aktiviteter vilken kommer att användas vid försvarsmässan Eurosatory i Frankrike i juni 2012.

I april 2011 genomfördes en större företagar-konferens i Stockholm för att främja samarbete och handeln mellan brittiska och svenska företag. Arrangörer var SOFF och dess brittiska motsvarighet AeroSpace, Defence and Security Industries (ADS) med stöd av FXM och brittiska DSO (Defence and Security Organisation).

SME-verksamhet inom exportfrämjande åtgärder
Stöd med exportfrämjande marknadsaktiviteter riktade mot SME-företag har tillhandahållits i anslutning till seminarier, events och utställningar. Vid utländska delegationsbesök kopplade till försvarssektorn har FXM verkat för att erbjuda relevanta SME-företag möjligheten att inkluderas i besöksprogram. Myndighetens stöd med exportfrämjande marknadsaktiviteter samt arbete med att koordinera delegationer har medfört en ökad synlighet för SME-företagen gentemot potentiella kunder samt utgjort en plattform för dem att nå viktiga beslutsfattare.

För att säkerställa tillgång till nödvändig infrastruktur för SME-företagens internationella marknadsföring har FXM, där det funnits försvarsnytta, tillhandahållit tillgång till resurser från Försvarsmakten i form av anläggningar, personal och utrustning. Detta har gett stöd till SME-företag när det gäller att genomföra marknadsaktiviteter gentemot potentiella exportkunder.

Inte minst för SME-företag är det av stor vikt att FXM följer och bidrar till att påverka det arbete som pågår inom EU och som påverkar SME-företags förutsättningar att exportera.

Under året har myndigheten även fortsatt en

kartläggning av SME-företag kopplade till försvarssektorn samt utvecklat dialogen med dessa.

Redovisning av uppdrag om SME

FXM har i regleringsbrevet för 2011 fått i uppdrag att ta fram en metodik för att bättre tillvarata små och medelstora företags exportpotential där det är till fördel för svensk försvars- och säkerhetspolitik. Detta uppdrag redovisas nedan.

FXM:s konkreta exportstödsaktiviteter för SME-företag utgörs av exportfrämjande aktiviteter samt av resurser från försvarsmyndigheterna som FXM koordinerar och tillhandahåller, där det är till fördel för svensk försvars- och säkerhetspolitik.

FXM har under året påbörjat kontakter med Europeiska försvarsbyrån (EDA) inom ramen för dess åtgärder för att förbättra SME:s förutsättningar att exportera.

Verksamheten delas in i en proaktiv och en reaktiv del.

Det proaktiva exportstödet utgörs av aktiviteter som i huvudsak planeras och genomförs i samverkan med andra nyckelaktörer inom försvars- och säkerhetsindustrin. Myndighetens roll och ansvar kan variera mellan aktiviteterna. När FXM agerar arrangör eller medarrangör av en aktivitet har det föregåtts av en analys av försvarsnytta samt en bedömning av att aktiviteten är i linje med FXM:s inriktning.

Områden som inkluderas i FXM:s proaktiva SME-verksamhet är:

- Skapa möjligheter för SME att delta vid besök av utländska delegationer
- Stödja SME vid nationella och internationella utställningar
- Stödja industridagar och events med SME-fokus

Det reaktiva exportstödet utgörs av företags-

och organisationsspecifika behov och drivs av förfrågan i form av ansökningar till FXM. Ansökningarna kan gälla resurser från försvarsmyndigheterna som personal, utrustning och anläggningar eller gälla stöd med att koordinera, delta och inbjuda till aktiviteter.

5.6 Prestationer och dess indikatorer

Uppdrag till FM, FMV och FOI

84

6. Resultatredovisning för försäljningsverksamheten (uppdragsfinansierad)

Verksamheten omfattar försäljning av såväl övertalig mängdmateriel och fordon som kvalificerad försvarsmateriel och hela materielsystem. Verksamheten sker på uppdrag av Försvarsmakten (FM). Intäkterna från försäljningarna tillfaller FM. Försvarsexportmyndigheten får ersättning av FM för detta arbete.

6.1 Försäljningsverksamhet

En allt större del av försäljningarna avser kvalificerade produkter och system. Dessa kan säljas till andra stater, företag inom försvars- och säkerhetsindustrin eller svenska myndigheter. Förhandlingar med möjliga köpare har pågått inom flera materielområden. Av genomförda försäljningar kan särskilt nämnas 147 stycken pansarbandvagn 401 (MTLB) till finska staten, radiosystem 90 till företaget Rockwell Collins (Förenta staterna) och UAV Ugglan till SAGEM (Frankrike). De två senare försäljningarna avser återförsäljning till leverantör.

Övertalig mängdmateriel och fordon har under 2011 utannonserats på FXM:s hemsida. Bland genomförda försäljningar kan nämnas försäljning av 140 bandvagnar till två svenska företag. Camp Victoria i Kosovo har under 2011 avvecklats och all materiel sålts. Vunna erfarenheter från försäljningen kan användas vid kommande avvecklingar av materiel i Försvarsmaktens utlandsmissioner till exempel i Afghanistan.

I vissa fall har FXM genomfört marknads-

undersökningar för att visa förutsättningar för eventuellt kommande försäljningsuppdrag. Efter undersökningen har FXM informerat Försvarmakten om möjligheterna att sälja materielen.

Verksamheten har genomförts i nära samverkan med Försvarmaktens logistik och Inspektionen för strategiska produkter.

Försäljningen av övertalig materiel har både gett intäkter till Försvarmakten och bidragit till att minska kostnaderna för lagerhållning.

Utveckling av verksamheten

Affärsmässigheten i försäljningen av övertalig materiel har under 2011 utvecklats genom att öka framförhållningen i försäljningsuppdragen och bättre bedöma marknadsvärdet på materielen.

Prestationer

Under året har 19 försäljningar genomförts. Dessa har genererat 26 kontrakt.

7. Redovisning enligt regleringsbrev för 2011

7.1 Tjänsteexport

FXM har inte bedrivit någon tjänsteexportverksamhet under 2011.

7.2 Små och medelstora företag (SME)

Uppdrag om SME i regleringsbrev redovisas i avsnitt "5. Resultatredovisning för exportverksamheten (anslagsfinansierad)".

7.3 Överföring av avtal

Myndigheten övertog från den 1 januari 2011

ansvaret för vissa avtal från Försvarets materielverk (FMV). De avtal som berördes avser försäljning, leasing eller utlåning i exportstödssyfte. Bägge myndigheterna bemyndigades av regeringen att gemensamt besluta och överenskomma vilka avtal som skulle omfattas av överföringen. I den omfattning som överenskommit har berörda motparter informerats om denna inomstatliga överföring av ansvar. FXM har vad gäller de överförda avtalen övertagit det ekonomiska ansvaret från FMV och representerar nu staten gentemot kunderna. Myndigheterna diskuterar löpande gränsdragningsfrågor mellan verksamheterna.

8. Organisationsstyrning

8.1 Transparens och antikorrupcion

Ökad transparens

FXM verkar för ökad transparens bland annat genom att myndigheten redovisar sina bedömningsgrunder samt resultatet av inriktnings- och prioriteringsarbete. Årsredovisningen utgör vidare en sammanhållen översikt av statens export och exportstödsverksamhet inom försvarsområdet. Myndigheten informerar fortlöpande om verksamheten på sin hemsida.

FXM handlägger löpande förfrågningar från allmänheten om utdrag ur myndighetens diarium eller att ta del av allmänna handlingar. Innan en handling lämnas ut görs en sekretessgranskning av innehållet.

Enligt regeringens beslut ska FXM föra en förteckning över innehav av finansiella instrument avseende de arbetstagare, uppdragstagare och andra funktionärer som myndigheten

–THE WINGS OF
YOUR NATION

« Bulgariens premiärminister Boyko Borissov i samtal med flygvapenchefen Konstantin Popov och FXM:s generaldirektör Ulf Hammarström på flygmässa i Bulgarien.

FXM sålde ut allt materiel från Försvarmaktens Camp Victoria i Kosovo. »

SWEDISH ARMED FORCES

Welcome to Camp Victoria

bestämmer med hänsyn till deras insyns-
ställning. Myndigheten har under 2011 beslutat
att samtliga anställda ska omfattas av anmäl-
ningsskyldigheten. Rutiner för hur anmälan
ska ske och hur förteckningen förs har införts.

Antikorruption

FXM accepterar inte korruption i någon form.
För att myndigheten ska stödja ett företag med
exportfrämjande aktiviteter måste företaget
skriva under ett intyg som förklarar att före-
taget har lämpliga kontrollsysteem för att mot-
verka korruption och att inte företaget, eller
någon som handlar på deras uppdrag, har läm-
nat eller kommer att lämna någon muta eller
annan otillbörlig belöning. Företagen påminns
även om att svensk lag straffbelägger bestick-
ning och mutbrott.

Myndighetens fastställda etiska riktlinjer är ett
stöd för att personalen ska undvika att hamna
i situationer med olämpliga förmåner, gåvor,
representationsmåltider eller alkoholförtäring.
Myndigheten kommer under 2012 även att ta
fram en övergripande etisk policy.

8.2 Effektiv och god hushållning

För att se till möjligheterna till god hushållning
av statens resurser har FXM etablerat samar-
betsavtal eller andra typer av samarbeten med
flera andra myndigheter.

- Vid inköp har statliga ramavtal använts där
det varit möjligt.
- Myndigheten har ett samarbetsavtal
med Kammarkollegiet om stöd med bl.a.
löpande redovisning, bokslutsarbete och
löneadministrativt arbete. Under året har
myndigheten tagit över mer av detta arbete
till den egna verksamheten, till exempel
kundfakturerings. Samtidigt har effek-
tiviseringar gjorts, bl.a. har myndigheten
infört egenrapportering av ledigheter, sjuk-
frånvaro, tillägg samt reseräkningar.
- FXM köper landanalyser från Export-
kreditnämnden och delar på kostnader för

att ta fram rapporter vid Totalförsvarets
forskningsinstitut.

- Försvarets radioanstalt har lett införandet
av säkra kryptologiska funktioner för kom-
munikation.
- FXM samarbetar med Åklagarmyndig-
heten om upphandling av lokalvård och
samutnyttjande av arkivlokaler.
- FXM använder FMV:s telefonväxel och
tryckeritjänster.

För myndighetens IT-lösningar används en
extern supportfunktion. Under året har en
upphandling av IT-stöd inletts i syfte att införa
en mer heltäckande lösning vad gäller sup-
port, redundans och säkerhet. I valet av IT- och
telefonlösningar har myndigheten eftersträvat
sådana lösningar som genom modern teknik
effektiviserar användande, support, drift och
underhåll.

Mätning av resursförbrukning

FXM har under året tagit fram en första version
av resultatindikatorer som ska mäta prestation-
er inom myndigheten. Frågor kring uppfölj-
ningen av resursförbrukning i projekt m.m.
kommer att hanteras under 2012, bl.a. inom det
organisationsutvecklingsarbete som beskrivs i
följande avsnitt.

8.3 Organisationsutveckling

När 2011 började hade FXM endast funnits i
fem månader. Myndigheten var i en intensiv
utvecklingsfas; rutiner och processer utveck-
lades, personal rekryterades och myndighetens
relationer med omvärlden etablerades. För att få
stöd i det fortsatta utvecklingsarbetet genom-
fördes hösten 2011 en kartläggning och analys
av myndighetens processer och arbetssätt med
hjälp av externa konsulter. Intervjuer genom-
fördes för att få företags och andra myn-
digheters syn på verksamheten.

Kartläggningen ledde till att ett antal utveck-
lingsprojekt påbörjades. Projekten har rört
administration och kärnverksamhet och har

engagerat hela myndigheten. Ett av utvecklingsprojekten rör projektformen som arbetsmetod i lednings- och kärnprocesserna. Arbetet omfattar bl.a. planering, styrning och uppföljning samt ekonomisk uppföljning av projekt. Slutsatserna av detta kommer att påverka hur myndigheten fortsatt kan mäta prestationer i dess verksamhet. Arbetet med utvecklingsprojekten fortsätter under våren 2012.

Under året har myndighetens interna regelverk utvecklats och strukturerats i en dokumentserie benämnd Försvarsexportmyndighetens interna föreskrifter (FIF). Bland de nya regler som införts under året märks föreskrifter om den interna beslutsordningen, personalföreträdare, personalansvarsnämnd, myndighetens informationsklassningsmodell och en kommunikationsstrategi. Arbetet med det interna regelverket fortsätter kontinuerligt och engagerar olika avdelningar och funktioner inom myndigheten.

8.4 Säkerhetsskydd

I FXM:s verksamhet förekommer information som skyddas av utrikes-, försvars- och kommersiell sekretess. FXM har under året i nära samverkan med den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (MUST) arbetat med att förstärka och verksamhetsanpassa säkerhetsskyddet. Myndigheten har utvecklat en informationssäkerhetsklassificeringsmodell och tagit fram interna föreskrifter gällande säkerhetsskydd och hantering av hemlig uppgift. Flertalet säkerhetsskyddshöjande åtgärder har genomförts, bl.a. avseende kryptering av data och telefoni.

På begäran av FXM har Länsstyrelsen beslutat att myndighetens lokaler ska vara skyddsobjekt. Ytterligare förstärkningar av skal-skyddet har genomförts.

8.5 Dokumenthantering

Riksarkivet (Krigsarkivet) inspekterade myndighetens arkivvård i oktober 2011. Krigsarkivets inspektionsrapport framhåller i mycket positiva ordalag myndighetens arbete med att bygga upp arkivfunktionen. Hanteringen av allmänna handlingar omnämns som mycket god och de styrdokument som är under arbete beskrivs som lovande.

I syfte att införa en verksamhetsbaserad arkivredovisning i enlighet med Riksarkivets föreskrifter har FXM under året arbetat med processkartläggning, främst inom de styrande och stödjande verksamhetsområdena. Arbeta med att implementera ett nytt ärendehanteringssystem och att organisera effektiva arkivlokaler pågår.

8.6 Personalredovisning

Under 2011 har 14 medarbetare rekryterats till myndigheten. Möjligheten att finna medarbetare till de utlysta tjänsterna har visat sig vara god med många sökanden till varje tjänst. Medarbetare har till största delen rekryterats från regeringskansli och övriga myndigheter, men rekrytering har även skett från den privata sektorn.

Under året har en medarbetare varit placerad som nationell expert vid Europeiska försvarsbyrån (EDA) i Bryssel. Tre officerare från Försvarsmakten har varit placerade som militära rådgivare vid Försvarsdepartementet. Dessa avlönas av Försvarsexportmyndigheten.

Kompetensutveckling

Inspektionen för strategiska produkter (ISP) informerar återkommande om statens exportkontroll. MUST har genomfört obligatorisk säkerhetsutbildning för samtliga medarbetare. Medarbetare vid FXM har deltagit i informa-

« Sverigemontern på Londonmässan DSEi.

FXM-medarbetare på Försvarshögskolans arbetsmarknadsdag. »

tionsträffar och föreläsningar anordnade av Arbetsgivarverket, Ekonomistyrningsverket, Riksgälden och Kammarkollegiet.

En omfattande kompetensutveckling har skett inom området för arkiv och registratur. Vidare har medarbetare genomgått chefsutbildning, informationssäkerhets- och signalskyddsutbildning, medieträning samt utbildning i webbhantering.

Arbetsmiljö

Vid regelbundna fikamöten som leds av generaldirektören förs en dialog med alla medarbetare om myndighetens verksamhet och aktuella frågor. Under året har FXM även genomfört myndighetsgemensamma eller avdelningsvisa aktiviteter inklusive studiebesök relaterade till FXM:s verksamhet.

En ergonomigenomgång har genomförts och visat att FXM har en mycket god fysisk arbetsmiljö. FXM:s medarbetare har under 2011 erbjudits ersättning för samt tid för friskvårdssaktiviteter under arbetstid.

Årsarbetskrafter 2011	38	
Antal anställda 2011-12-31	44 (varav 3 tjänstgör i RK/Fö)	
	1 januari	31 december
Kvinnor	14	17
Män	21	27

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen längst ner på sidan redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den

Sjukfrånvaro	2011	2010
Totalt, % av total arbetstid	2,30 %	3 %
Andel 60 dagar eller mer	42,20 %	75%
Kvinnor	5,20 %	-
Män	0,60 %	-
Anställda -29 år	-	-
Anställda 30 år-49 år	2,50 %	-
Anställda 50 år-	1,90 %	-

Sjukfrånvaro för kvinnor, män och åldersgrupperna lämnas inte för 2010 eller för anställda -29 år 2011 då antalet anställda i gruppen var högst tio eller om uppgiften kunde hänföras till en enskild individ.

sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer. I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaro redovisas i procent.

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare/styrelseuppdrag

(tkr)	Lön	Övr. förmåner
Generaldirektör Ulf Hammarström	1 123	inga använda

Årsredovisning 2011 fortsätter i del 2.

Härmed fastställs FXM:s årsredovisning 2011

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Jag bedömer vidare att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Stockholm den 21 februari 2012

Ulf Hammarström
Generaldirektör

